

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 50/17
Люксембург, 11 май 2017 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-434/15
Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain, SL

Според генералния адвокат Szpunar, макар да представлява новаторска концепция, електронната платформа Uber спада към областта на транспорта, така че Uber може да бъде задължено да притежава лицензите и разрешенията, които се изискват от националното право

Uber всъщност не се ползва от принципа на свободно предоставяне на услуги, чието прилагане правото на Съюза гарантира за услугите на информационното общество

Uber е електронна платформа, която позволява посредством смартфон с инсталирано съответно приложение да се заяви услуга по градски превоз в обслужваните градове. Приложението разпознава местонахождението на ползвателя и открива намиращите се в близост свободни шофьори. Когато шофьор приеме да извърши превоза, приложението уведомява ползвателя, като показва профила на шофьора, както и приблизителна цена на курса до посочената от ползвателя дестинация. След извършване на превоза сумата автоматично се изтегля от банковата карта, която ползвателят е длъжен да посочи при регистрация в приложението. Приложението има също възможност за оценяване — както пътниците могат да оценяват шофьорите, така и шофьорите могат да оценяват пътниците. Средна оценка под определен праг може да доведе до отстраняване от платформата. В рамките на услугата, наречена UberPop, физически лица — непрофесионални шофьори, осигуряват превоз на пътници със собствените си превозни средства.

През 2014 г. Asociación Profesional Elite Taxi (наричана по-нататък „Elite Taxi“), професионална организация на таксиметровите шофьори в град Барселона, Испания, предявява иск пред Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (Търговски съд № 3 на Барселона, Испания), като моли по-специално испанското дружество Uber Systems Spain (наричано по-нататък „Uber Spain“), което е част от групата, управляваща посочената платформа, да бъде санкционирано за нелоялна конкуренция спрямо шофьорите на Elite Taxi. Elite Taxi в частност счита, че Uber Spain няма право да предоставя услугата UberPop в град Барселона. Всъщност нито Uber Spain, нито собствениците, нито шофьорите на съответните превозни средства имат лицензите и разрешенията, предвидени в наредбата за таксиметровите превози на град Барселона.

Като смята, че за решаването на спора е необходимо тълкуване на няколко разпоредби от правото на Съюза, Juzgado Mercantil nº 3 de Barcelona решава да постави на Съда няколко преюдициални въпроса относно това как трябва да се квалифицира дейността на Uber от гледна точка на правото на Съюз, както и относно последиците от тази квалификация.

В представеното днес заключение генералният адвокат Maciej Szpunar отбелязва най-напред, че по-същество следва да се определи дали за услугите, предоставяни от платформата Uber, се прилага принципът на свободно предоставяне на услуги, тъй като са „услуги на информационното общество“¹ или пък те спадат областта на транспорта², която

¹ Директива на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година за определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 204, 1998 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 23, стр. 207), изменена с Директива 98/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 1998 г. (ОВ L 217, 1998 г., стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 23, стр. 282) и заменена с Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща

се урежда от правото на държавите членки. В първия случай е възможно предвидените от наредбата на град Барселона лицензи и разрешения във връзка с функционирането на Uber да са несъвместими с принципа на свободно предоставяне на услуги, докато във втория случай държавите членки по принцип биха били свободни да уреждат дейността му.

Генералният адвокат счита, че макар националният съд да е този, който трябва да установи и прецени фактите, услугата, за която става въпрос, е **смесена услуга**, като част от нея се извършва по електронен път, а другата част по дефиниция — не.

Смесена услуга обаче може да бъде обхваната от понятието „услуга на информационното общество“, когато 1) частта от услугата, която не се предоставя по електронен път, е икономически независима от предоставяната по електронен път (такъв е по-специално случаят с платформите за посредничество при закупуване на самолетни билети или резервиране на хотели) или 2) доставчикът предоставя цялата услуга (тоест както частта от услугата, която се предоставя по електронен път, така и тази, която не се предоставя по електронен път) или има решаващо влияние върху условията за предоставянето на последната, така че двете части образуват едно неделимо цяло, при условие че основният елемент (или дори всички основни елементи на сделката) се осъществява по електронен път (такъв е например случаят с онлайн продажбата на стоки).

Според генералния адвокат предоставяната от Uber услуга не изпълнява нито едно от тези две условия. В тази връзка генералният адвокат отбелязва, че шофьорите, които изпълняват курсове в рамките на платформата Uber, не извършват собствена дейност, която би съществувала извън тази платформа. Напротив, тази дейност може да съществува единствено чрез платформата и не би имала никакъв смисъл без нея. Генералният адвокат отбелязва също, че Uber упражнява контрол върху всички важни от икономическа гледна точка аспекти на услугата по градски превоз, предлагана в рамките на тази платформа. Всъщност Uber i) налага на шофьорите предварителни условия за достъп до дейността и за извършването ѝ; ii) възнаграждава парично тези шофьори, които са извършили значителен брой курсове, и посочва на шофьорите на кои места и през кои периоди от време може да разчитат на значителен брой курсове и/или на изгодни тарифи (това позволява на Uber, без да упражнява формален натиск върху шофьорите, да съобразява предлагането си с колебанията в търсенето); iii) упражнява контрол, макар и непряк, върху качеството на работа на шофьорите, което може дори да доведе до изключването им от платформата, и iv) на практика определя цената на услугата.

Всички тези характеристики изключват възможността Uber да бъде считано за обикновен посредник между шофьорите и пътниците. Освен това, в рамките на смесената услуга, предлагана от платформата Uber, несъмнено основен е превозът (тоест услугата, която не се предоставя по електронен път) и той придава икономически смисъл на смесената услуга.

Генералният адвокат заключава, че услугата по свързване на пътника с шофьора, която се предоставя по електронен път, не е нито самостоятелна (вж. точка 1 по-горе), нито основна (вж. точка 2 по-горе) спрямо услугата по превоз. **Поради това предлаганата от Uber услуга не следва да се квалифицира като „услуга на информационното общество“.** По-скоро става въпрос за организиране и управление на цялостна система за градски превоз по заявка.

процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 2015 г., стр. 1); Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (ОВ L 178, 2000 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 29, стр. 257).

² Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 2006 г., стр. 36; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 58, стр. 50). Тази Директива, по отношение на която Директивите, посочени в предишната бележка под линия, са специални, изключва от приложното си поле услугите в областта на транспорта, включително градския транспорт и такситата.

Освен това Uber не предлага услуга „споделено пътуване“, тъй като дестинацията се избира от пътниците и шофьорите получават възнаграждение в размер, който значително надхвърля простото възстановяване на направените разходи.

Като има предвид, че от икономическа гледна точка услугата по превоз представлява основният елемент, докато услугата по свързване на пътници с шофьори чрез приложението за смартфони е второстепенен елемент, генералният адвокат предлага на Съда да отговори, че **услугата, предлагана от платформата Uber, трябва да бъде квалифицирана като „услуга в областта на транспорта“**.

От това тълкуване следва, че за дейността на Uber **не се прилага принципът на свободно предоставяне на услуги**, действащ при „услугите на информационното общество“, и следователно важат условията, при които превозвачите, които не пребивават в съответната държава членка, могат да извършват транспортни услуги в нея³ (в случая да притежават лицензи и разрешения, предвидени в наредбата на град Барселона).

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на представянето.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

³ Член 91 ДФЕС.